

**WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA
PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH**

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych
(Dz.U. z 2001, Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)

A. ADRESAT WNIOSKU

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, ul. Targowa 18, 25-520 Kielce

B. DANE WNIOSKODAWCY

B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)

- ☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego ☐ 2. związek międzygminny ☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów ☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne) ☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)

Nazwa pełna

Gmina Bodzechów

B.2. ADRES SIEDZIBY

Powiat Ostrowiecki	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Miejscowość Ostrowiec Świętokrzyski
Ulica Mikołaja Reja	Nr domu 10	Nr lokalu
Kod pocztowy 27-400	Pocztą Ostrowiec Świętokrzyski	

**B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH
PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA**

Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)

§ 7 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r.

Art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych

Art. 291 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy

**C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW
FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH
I PYTANIA (PYTAŃ))**

Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych)

Zdarzenie przyszłe. Pracownik samorządowy, będący uprawnionym do dodatku za wieloletnią pracę, po dwóch latach pracy przedstawia dokumentację zwiększającą jego staż pracy (staż pracy z gospodarstwa rolnego). Pracownik w związku z przedstawieniem dokumentacji wnioskuję nie tylko o wypłacanie od momentu przedstawienia dokumentacji wyższego dodatku za wieloletnią pracę, ale również wnioskuję o wyrównanie dodatku za wieloletnią pracę za nieprzedawniony okres – zgodnie z art. 291 § 1 k.p., czyli w niniejszym przypadku od początku zatrudnienia, tj. za 2 lata. Pracodawca uznaje staż z gospodarstwa na przyszłość, jednak ma wątpliwość czy wypłacić wyrównanie za nieprzedawniony 2 letni okres.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

Czy w związku z takim wnioskiem o wyrównanie dodatku za wieloletnią pracę, w przypadku wypłaty wyrównania dojdzie do naruszenia przepisów o finansach publicznych?

Czy RIO tak samo oceniłaby ten sam stan faktyczny, gdyby wyrównanie było przyznane przez pracodawcę na podstawie samodzielnej oceny, jak taki sam stan faktyczny, różniący się tym, że wyrównanie zostało przyznane pracownikowi prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego?

Czy RIO uznałaby wypłatę wyrównania po uzyskaniu przez pracownika prawomocnego wyroku sądu powszechnego za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, a to z uwagi na niepotrzebne zwiększenie wypłaconych pracownikowi kwot, które obejmowałyby odsetki za opóźnienie i koszty postępowania sądowego? Niepotrzebne zwiększenie kosztów, z tego powodu, że pracodawca mógł wypłacić wyrównanie na wniosek lub z urzędu, unikając tym samym zapłaty odsetek i kosztów procesu.

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Zdaniem wnioskodawcy wyrównanie dodatku za wieloletnią pracę za okres nieprzedawniony, maksymalnie 3 letni, jest zgodne z przepisami ustawy o pracownikach samorządowych, kodeksu pracy i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. Skoro jest zgodne z przepisami prawa praca to tym samym nie może naruszać przepisów o finansach publicznych.

Zagadnienie to było przedmiotem rozważań w orzecznictwie. Wskazano, że uprawnienie do dodatku za wieloletnią pracę powstaje z mocy prawa, a późniejsze przedstawienie dokumentacji nie powoduje, że dodatek jest należny dopiero po dacie złożenia dokumentów. W tym kontekście limitem czasu za jaki o wyrównanie może wystąpić pracownik jest 3-letni okres przedawnienia – zgodnie z art. 291 § 1 k.p.

Uprawnienie do dodatku stażowego pracownik samorządowy nabywa z mocy prawa. Nie jest ono uzależnione od jakiegokolwiek jego aktywności.

Pracodawca nie może podnosić zarzutu, że nie wiedział o przysługującym uprawnieniu pracownika i dlatego odmawia zapłaty zaległego dodatku, ani nie może twierdzić, że dopiero złożenie dokumentów kreuje powstanie uprawnienia.

Powyższy tok rozumowania jest potwierdzony orzecznictwem sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Orzecznictwo wskazuje na nabycie prawa do dodatku za wieloletnią pracę z mocy prawa, zatem późniejsze przekazanie dokumentacji w tym zakresie do pracodawcy nie może rodzić negatywnych skutków dla pracownika. Jedynym ograniczeniem i de facto negatywnym skutkiem dla pracownika jest przedawnienie roszczenia. Jednak zgłoszenie roszczenia przed upływem 3 letniego okresu przedawnienia nie rodzi dla pracownika żadnych negatywnych skutków i kreuje po stronie pracodawcy obowiązek wyrównania dodatku za wieloletnią pracę. Sąd Najwyższy w wyroku z 29 czerwca 2005 r., II PK 339/04, wskazał, że: „[...] Nieuzyskanie przez pracodawcę wiadomości o przysługującym pracownikowi z mocy prawa prawie może – w konkretnych okolicznościach – oznaczać tylko tyle, że pracodawcy nie można zarzucić zawinionego niewykonywania zobowiązania zgodnie z przepisami prawa pracy. Brak winy pracodawcy nie unicestwia samego prawa do wyrównania należności. Tak więc pracownikowi przysługuje wyrównanie dodatku stażowego za okres, który nie uległ jeszcze przedawnieniu, czyli za 3 lata od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W przeciwnym przypadku, będzie ono świadczeniem przedawnionym. Podsumowując, późniejsze udokumentowanie przez obecnego lub byłego pracownika jego uprawnień rodzi po stronie pracodawcy obowiązek wyrównania dodatku stażowego za 3 lata wstecz, licząc od dnia przedłożenia dokumentów.

Data wypełnienia wniosku

19 maja 2022 r.

Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

Jarosław Dębicki

Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej
Signed by / Podpisano przez:

Jarosław Dębicki

Date / Data: 2022-05-19 14:11

Kielce, dnia 15 czerwca 2022 r.

WI.54.29.2022

Pan Jerzy Murzyn
Wójt Gminy Bodzechów

Szanowny Panie Wójcie,

wnioskiem z dnia 19.05.2022 roku, doręczonym na adres Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dacie 19.05.2022 roku, Pan Jarosław Dębicki – Zastępca Wójta, działający z upoważnienia Wójta Gminy, zwrócił się o udzielenie odpowiedzi na pytania:

1. Czy dojdzie do naruszenia przepisów o finansach publicznych w związku z realizacją wniosku o wyrównanie dodatku za wieloletnią pracę?
2. Czy ocena stanu faktycznego byłaby inna w przypadku gdyby wypłata wyrównania dodatku za wieloletnią pracę nastąpiła na podstawie wyroku sądu powszechnego?
3. Czy wypłata wyrównania dodatku za wieloletnią pracę na podstawie wyroku sądu powszechnego może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych, z tytułu wypłaty pracownikowi odsetek za opóźnienie i kosztów postępowania sądowego.

Z opisu stanu faktycznego wynika, że pracownik uprawniony do dodatku za wieloletnią pracę po dwóch latach pracy złożył wniosek o zwiększenie jego stażu pracy z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym. Pracownikawnioskował o wyrównanie wynagrodzenia za nieprzedawniony okres.

Odpowiadając na ww. pytania, wskazać należy na następujące okoliczności.

Zgodnie z art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 530), do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę, nagrody jubileuszowej i jednorazowej odprawy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Takim odrębnym przepisem w przedmiotowej sprawie jest ustawa z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy (Dz. U. Nr 54, poz. 310).

Jak stanowi art. 1 ust. 1 pkt 1-3 ww. ustawy o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy, ilekroć przepisy prawa lub postanowienia układu zbiorowego pracy albo porozumienia w sprawie zakładowego systemu wynagradzania przewidują wliczanie do stażu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownika wynikające ze stosunku pracy okresów zatrudnienia w innych zakładach pracy, do stażu tego wlicza się pracownikowi także okresy pracy w gospodarstwie rolnym.

Jeżeli w sprawie przedstawionej we wniosku o udzielenie wyjaśnienia okresy pracy w gospodarstwie rolnym zostały prawidłowo udokumentowane, to od dnia dostarczenia dokumentów staż pracy zatrudnionego podlega zwiększeniu.

Pracownikowi przysługuje również wyrównanie dodatku stażowego za 3 lata wstecz, licząc od dnia udokumentowania tego faktu. Zgodnie z art. 291 § 1 ustawy z 26.06.1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.), roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia ich wymagalności. Zatem pracownikowi przysługuje wyrównanie za okres, który nie uległ przedawnieniu, niezależnie od tego, czy w tym zakresie złożył stosowny wniosek.

W odniesieniu do pytania dotyczącego odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych Izba wskazuje, że zasady i zakres odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz organy właściwe oraz postępowanie w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych określa ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 289 z późn. zm.). Regionalna Izba Obrachunkowa nie jest zatem organem orzekającym w zakresie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, jak również nie pełni funkcji oskarżyciela, stąd poza kompetencjami Izby jest udzielenie odpowiedzi na pytanie nr 3 zawarte we wniosku o udzielenie wyjaśnienia.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem,

Damian Grzelka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach¹

¹ podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym.